

UZASADNIENIE

WYROKU W CAŁOŚCI

Decyzją z 4.05.2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 18.04.2021 r. odmówił Ł. S. prawa do wypłaty niezrealizowanego świadczenia po zmarłym A. S. (1), za miesiąc kwiecień 2021 r. uzasadniając tym, że wnioskodawca nie należy do kręgu osób uprawnionych do tego świadczenia, a ponadto tym, że zmarły nie pozostawał na utrzymaniu wnioskodawcy, gdyż posiadał własne źródło utrzymania w postaci emerytury.

(decyzja k. 131 akt ZUS)

Wnioskodawca, uznając powyższą decyzję za krzywdzącą, złożył od niej odwołanie, wnosząc o zmianę skarżonej decyzji poprzez przyznanie wnioskodawcy prawa do niezrealizowanego świadczenia za kwiecień 2021 r. po zmarłym w dn. 10.04.2021 r. dziadku A. S. (1). W uzasadnieniu wnioskodawca podniósł, że prowadził razem z dziadkiem wspólne gospodarstwo w Ł. przy ul. (...). Wnioskodawca zaakcentował, że ze swojego konta bankowego opłacał różnego rodzaju media, a w tym: prąd, wodę, gaz oraz kupował dla dziadka leki. Podkreślił, że pomagał również dziadkowi w jego codziennych potrzebach, gdyż nie mogli tego zrobić ani jego małżonka Z., która zmarła 14.02.1989r., ani jedyni synowie dziadka tj. W., który zmarł 31.05.2016r. oraz Z., który zmarł 7.12.1998r. Wyjaśnił, że był jedyną najbliższą osobą dla A. S. (1). Podał, że po wyjściu ze szpitala w dniu 4.03.2021 r. stan zdrowia dziadka wymagał całodobowej opieki ze względu na demencje starczą. Odwołujący wyjaśnił, że ze względu na niemożność pozostawienia dziadka w domu podczas nieobecności wnioskodawcy (np. wyjścia do pracy, czy sklepu) dziadek został umieszczony w prywatnej placówce „C. L. - Opieka i Rehabilitacja” (...)-(…) U. ul. (...). Opłata za okres 12.03-11.04.2021 r. wynosiła 3600 zł, a do tego dochodziły wydatki na podkłady i pampersy, zaznaczając, że pokrył te koszty oraz, że opieka miała być kontynuowana przez dalsze miesiące o czym świadczy kolejna wpłata. Wyjaśnił, że inne opłaty, które zostały naliczone za media za styczeń, luty, marzec zostaną dopiero naliczone w połowie 2021 r., które należy uregulować. Negując prawidłowość zaskarżonej decyzji ZUS-u, argumentował, że jeżeli jego dziadek miał własne źródło utrzymania a nie dostał emerytury za miesiąc kwiecień 2021 r. to na czym utrzymaniu był w okresie od 1 do 10.04.2021 r.

(odwołanie k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie odwołania.

(odpowiedź na odwołanie k. 22)

Odwołujący podtrzymał odwołanie w piśmie procesowym z 16.07.2021 r. (k. 26)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

A. S. (1) urodził się (...)

(okoliczności bezsporne)

Wnioskodawca - Ł. S. jest wnukiem A. S. (1). (okoliczności bezsporne)

A. S. (1) był uprawniony do emerytury płatnej **do 20-tego dnia miesiąca**, która w 2021 r. razem z dodatkiem pielęgnacyjnym łącznie wynosiła **3914,56 zł**. (okoliczności bezsporne)

A. S. (1) mieszkał pod adresem: ul. (...) lok. 3, (...)-(…) Ł.. (okoliczności bezsporne, a nadto kserokopia dowodu osobistego k. 14-15)

Pod tym samym adresem zamieszkuje wnioskodawca.

(okoliczności bezsporne, a nadto kserokopia prawa jazdy k. 10)

Zgodnie z umową z dn. 12.03.2021 r. A. S. (1) w okresie od 12.03.2021 r. do 11.04.2021 r. przebywał w C. L. – Opieka i Rehabilitacja, tj. w ośrodku zapewniającym całodobową opiekę osobom przewlekle chorym i osobom w podeszłym wieku pod adresem: (...)-(...) U. ul. (...). Całkowity koszt utrzymania A. S. (1) jako mieszkańca w/w ośrodka został ustalony na kwotę 3600 zł miesięcznie. (umowa k. 6 -8)

Koszt pobytu A. S. (1) we wskazanej placówce za marzec i kwiecień 2021 r. został pokryty przez Ł. S., który w marcu 2021 r. opłacił także zakup leków dla dziadka za 230,91 zł, a nadto opłacił za A. S. (1) w lutym 2021 r. gaz za kwotę 723,31 zł a w kwietniu 2021 r. energię elektryczną za kwotę 194,73 zł. (potwierdzenia przelewów k. 9, 11-13, 18, paragon k. 21)

A. S. (1) zmarł w dn. 10.04.2021 r. w T.. (okoliczności bezsporne, a nadto akt zgonu k. 20)

A. S. (1) pobrał świadczenie , przed śmiercią – **w dniu 20 marca 2021r.**

(okoliczność bezsporna)

ZUS dokonał ostatniej wypłaty świadczenia emerytalnego na rzecz A. S. (1) **w dn. 20.04.2021 r. Kwota** przekazu z tytułu wypłaty tej emerytury została zwrócona na rachunek ZUS-u z adnotacją „adresat zmarł” .

(okoliczności bezsporne, a nadto korespondencja mailowa dotycząca reklamacji za (...) oraz wydruk dotyczący zwróconej kwoty za (...) - k. 124 -125akt ZUS)

Odwołujący złożył 18.04.2021 r. do ZUS –u wniosek o wypłatę niezrealizowanego świadczenia po zmarłym dziadku A. S. (1) za kwiecień 2021 r.

(wniosek k. 126 akt ZUS)

W wyniku rozpoznania w/w wniosku, ZUS I Oddział w Ł. wydał zaskarżoną decyzję z dnia 18.04.2021 r., mocą której odmówił Ł. S. prawa do wypłaty niezrealizowanego świadczenia po zmarłym A. S. (1) za kwiecień 2021 r., gdyż wnioskodawca nie należy do kręgu osób uprawnionych do tego świadczenia, a ponadto zmarły nie pozostawał na utrzymaniu wnioskodawcy, ponieważ posiadał własne źródło utrzymania w postaci emerytury.

(decyzja k. 131 akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o dokumenty zawarte w aktach sprawy, w tym potwierdzenia wykonania przelewów z rachunku bankowego wnioskodawcy i paragon zakupu leków w aptece, a nadto na podstawie dokumentów zalegających w załączonych aktach rentowych ZUS, które nie były kwestionowane przez strony. Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie budzi wątpliwości i pozwala tym samym na odtworzenie wszystkich istotnych dla sprawy faktów, a w efekcie na wydanie rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 136 ust. 1. ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 53 ze zm) w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się:

1. małżonkowi i dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku
2. małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku

3. innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

W myśl art. 67 przytoczonej ustawy do renty rodzinnej uprawnieni są następujący członkowie rodziny spełniający warunki określone w art. 68-71:

1) dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione;

2) przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletniości wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, z wyłączeniem dzieci przyjętych na wychowanie i utrzymanie w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka;

3) małżonek (wdowa i wdowiec);

4) rodzice.

Za rodziców w rozumieniu ustawy uważa się również ojczyrna i macochę oraz osoby przysposabiające. (ust. 2)

Spór w niniejszej sprawie dotyczył tego, czy wnioskodawca jest uprawniony do otrzymania niezrealizowanego świadczenia emerytalnego za kwiecień 2021 r. po zmarłym 10.04.2021 r. dziadku A. S. (1).

Na wstępie podkreślić należy, że wnioskodawca nie będąc zaliczonym do kręgu innych członków rodziny i nie będąc uprawniona do renty rodzinnej, aby nabyć prawo do niezrealizowanego - za kwiecień 2021 r. - świadczenia po zmarłym dziadku musiał udowodnić, że przebywał on na jego utrzymaniu.

Ustawa o emeryturach i rentach z FUS nie precyzuje pojęcia „pozostawanie na utrzymaniu innej osoby”. W orzecznictwie za osoby pozostające na utrzymaniu uważa się osoby, które bądź nie posiadają własnych świadczeń z ubezpieczenia społecznego, bądź też pobierają takie świadczenia w najniższej wysokości, a koszt zaspokajania ich usprawiedliwionych potrzeb jest znacznie większy. Podkreśla się także, że wykładni tego pojęcia należy dokonywać z uwzględnieniem indywidualnych okoliczności rozpoznawanej sprawy. (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 4 czerwca 2013 r., III AUa 1278/12, LEX nr 1324660; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 24 kwietnia 2013 r., III AUa 1439/12, LEX nr 1314760)

Podkreślić należy, że świadczenie doraźnej pomocy, a nawet opieki, nie wchodzi w zakres pojęcia "pozostawanie na utrzymaniu"; pojęcie to bowiem ma ściśle materialne znaczenie, a miarą jego jest zapewnianie środków pieniężnych koniecznych do zaspokojenia "usprawiedliwionych potrzeb" osoby, będącej na utrzymaniu. (vide wyroki SA: w K. z 22 marca 2011 r., III AUa 2026/10, LEX nr 1102954 i w B. z 4 czerwca 2013 r., III AUa 1278/12, LEX nr 1324660).

Jak trafnie wskazał Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z 23 lutego 2017 r., III AUa 1701/16 (Legalis nr 1674212),: „zwyczajowo świadczona pomoc, polegająca na dostarczaniu kosmetyków, bielizny nocnej, odżywek, czy też jedzenia podczas odwiedzin w zakładzie opiekuńczo - leczniczym, w żadnym razie nie oznacza, że ubezpieczony pozostawał na utrzymaniu wnioskodawczyni. Ubezpieczonej przysługiwała renta rodzinna po zmarłym ojcu, z którego to świadczenia pokrywany był koszt jej pobytu w zakładzie, a skoro zatem przysługiwało jej własne świadczenie rentowe i ze świadczenia tego zaspakajane były, poprzez opłacanie pobytu w zakładzie opiekuńczo - leczniczym, jej usprawiedliwione potrzeby, nie ma podstaw do uznania jakoby ubezpieczona pozostawała na utrzymaniu wnioskodawczyni.”

Sąd zważył, że z dokonanych w sprawie ustaleń wynika, że A. S. (2) był uprawniony do emerytury razem z dodatkiem pielęgnacyjnym w wysokości 3914,56 zł miesięcznie, tj. wyższej, niż najniższa emerytura. Świadczenie to miało charakter stały i pewny. Sąd zważył też, że z załączonych do odwołania dokumentów wynika, że A. S. (2) ze względu na stan zdrowia od 12.03.2021 r. przebywał „C. L. - Opieka i Rehabilitacja” pod adresem: U. ul. (...). Koszt pobytu A. S. (1) w w/w placówce zapewniającą całodobową opiekę osobom przewlekle chorym i osobom w podeszłym wieku w kwocie 3600 zł oraz uiszczono za A. S. (1) opłaty w lutym 2021 r. za gaz i w kwietniu 2021 r. za energię elektryczną,

zostały pokryte przelewami z konta bankowego wnioskodawcy. Wnioskodawca złożył paragon z apteki na dowód tego, że pokrył w marcu 2021 r. wydatki na zakup leków dla dziadka.

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest, jednak, w sprawie, podstaw do stwierdzenia, że A. S. (2) pozostawał na utrzymaniu członka swojej rodziny – Ł. S..

Koszt pobytu zmarłego w placówce, zapewniającej całodobową opiekę osobom przewlekle chorym i osobom w podeszłym wieku, czy w/w opłaty za energię elektryczną i gaz oraz wydatki na leki wnioskodawcy, mogły zostać potrącone z, otrzymywanych przez A. S. (1), emerytur, których wysokość pozwalała na ich pokrycie w całości.

Wskazać przy tym trzeba, że pomoc wnioskodawcy, świadczona na rzecz dziadka, nawet, jeśli przybrała przez pewien czas postać opieki, nie wchodzi w zakres pojęcia ustawowego - pozostawanie na utrzymaniu. Świadczenie, przez wnioskodawcę, pomocy dziadkowi w okresie przed pobytem w placówce zapewniającą całodobową opiekę osobom przewlekle chorym i osobom w podeszłym wieku, miało co najwyżej, jedynie, charakter zwyczajowo przyjętej pomocy rodzinnej.

ZUS, słusznie zatem, odmówił wnioskodawcy wypłaty niezrealizowanego świadczenia emerytalnego po zmarłym dziadku A. S. (1) za kwiecień 2021r. ponieważ wnioskodawca nie należy do kręgu osób uprawnionych do renty rodzinnej, a ponadto zmarły A. S. (2) nie pozostawał na utrzymaniu wnioskodawcy, gdyż posiadał własne źródło utrzymania w postaci emerytury, która pozwalała pokryć wydatki o jakich mowa w odwołaniu w całości.

W okresie od 1 do 10 .IV.2021r. czyli w okresie przed śmiercią, A. S. (1) – korzystał ze świadczenia finansowego , czyli emerytury , wypłaconego przez ZUS w dniu 20.03.2021r., albowiem – świadczenie emerytalne , wypłacane jest z częstotliwością co- miesiąc , z przeznaczeniem wypłaconych pieniędzy, na miesiąc następujący , po wypłacie.

(a zatem, odpowiadając na pytanie , zawarte w odwołaniu - w okresie od 1 do 10 kwietnia 2021r. – miał zapewnione finanse w postaci świadczenia otrzymanego w marcu 2021r. - do dnia 20.04.2021r.)

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.

A.P.

ZARZĄDZENIE

odpis uzasadnienia doręczyć Ł. S. (k. 39) [pouczenie dokonane k. 34 odwrt]